

Slovenskej republiky

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **K. R.**, bývajúcej v K. zastúpenej JUDr. F. P., advokátom v S. proti žalovanej **V. R.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. M. O., advokátom v S., **o určenie neplatnosti darovacej zmluvy**, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 1 C 91/2003, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 20. mája 2009 sp. zn. 11 Co 108/2008 , takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania 105, 36 € na účet JUDr. M. O. do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom zo 7. marca 2008 č. k. 1 C 91/2003 – 175 žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti darovacej zmluvy registrovanej pod sp. zn. RI 2176/91 z 23. 12. 1991 uzavretej medzi Š. R. a odporkyňou , zamietol . Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy konania v sume 98 802 Sk (3 279, 63 €) k rukám jej právneho zástupcu do 60 dní od právoplatnosti rozsudku a vyslovil, že štát nemá právo na náhradu trov konania. Po vykonaní rozsiahleho dokazovania dospel k záveru, že (nebohý) Š. R. v čase uzatvárania darovacej zmluvy bol spôsobilý na právne úkony. Aj v prípade ak by menovaný spôsobilosť na právne úkony nemal , žaloba by bola nedôvodná pre

nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (§ 80 písm. c/ O. s. p.). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 20. mája 2009 sp. zn. 11 Co 108/2008 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 O. s. p.) a žalobkyni nepriznal na náhradu trov odvolacieho konania. V plnom rozsahu sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (§ 80 písm. c/ O. s. p.) . Vytkol mu len uvedenie nezrozumiteľného čísla katastrálneho zákona (rok 195 namiesto 1995) a nesprávne uvedenie (neexistujúceho) ustanovenia tohto zákona v odôvodnení rozsudku (§ 354 namiesto § 34), ktoré pochybenia však nemajú vplyv na správnosť rozhodnutia vo veci samej . Napriek nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení preskúmal aj vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu v zmysle § 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p. t. j. neúplnosti skutkových zistení týkajúcich sa zdravotného stavu neb. Š. R.. Dospel k záveru, že námietky žalobkyne nie sú dôvodné. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa. Navrhla ho (spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa) zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Namietala odňatie jej možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) postupom odvolacieho súdu tým, že nenariadil na prejednanie odvolania pojednávanie, nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), nevykonanie navrhnutých dôkazov a nesprávne vyhodnotenie vykonaného dokazovania . Poukázala na nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa (vytknuté odvolacím súdom), ku ktorých odstráneniu nedošlo.

Žalovaná navrhla dovolanie ako nedôvodné zamietnuť a priznať jej náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.) , bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.).

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchytil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4.

Dovoláním žalobkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchyliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. v dovolaní namietané neboli

a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalobkyne preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa odvolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom odvolacieho súdu nebola žalobkyňi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím.

Žalobkyňa namietala , že odvolací súd jej odňal možnosť konať pred súdom, ak prejednal jej odvolanie bez nariadenia pojednávania.

Zákon č. 384/2008 Z. z., ktorým sa dopĺňa Občiansky súdny poriadok, s účinnosťou od 15. októbra 2008 zmenil obsah predchádzajúceho znenia ustanovenia § 214 O. s. p. tým, že inak vymedzil prípady, kedy odvolací súd má povinnosť nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie a kedy môže o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 214 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom od 15. októbra 2008 na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

V ostatných prípadoch možno o dovolaní rozhodnúť aj bez pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p. v znení účinnom od 15. októbra 2008).

Podľa § 372p ods. 1 O. s. p. na konanie začaté pred 15. októbrom 2008 sa použijú predpisy účinné od 15. októbra 2008, ak nie ďalej ustanovené inak .

V prejednávanvej veci podala žalobkyňa odvolanie 8. apríla 2008, ale odvolacím súdom bolo rozhodnuté 20. mája 2009, teda už za účinnosti uvedenej novely Občianskeho

súdneho poriadku . Na danú vec v súvislosti s postupom odvolacieho súdu bolo treba aplikovať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 15. októbra 2008.

Keďže z obsahu spisu nevyplýva, že by boli dané dôvody pre nariadenie pojednávania podľa § 214 ods. 1 O. s. p. (krajský súd nepovažoval za potrebné dokazovanie dopĺňať ani zopakovať, súd prvého stupňa nerozhodol podľa § 115a O. s. p. bez nariadenia pojednávania a nariadenie pojednávania nevyžadoval dôležitý verejný záujem), odvolací súd v súlade s § 214 ods. 2 O. s. p. rozhodol o dovolaní žalobkyne bez nariadenia pojednávania . Postupom odvolacieho súdu , plne rešpektujúcim platnú úpravu Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 15. októbra 2008 , sa žalobkyni neodňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Žalobkyňa namietala aj nevykonanie ňou navrhnutých dôkazov , vyhodnotenie vykonaných dôkazov a nesprávne právne posúdenie veci .

Nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom konania nie je postupom, ktorým súd odníma účastníkovi možnosť konať pred súdom (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 1992 sp. zn. 4 Cdo 6/1992 , uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Slovenskej republiky , ročník 1993, zošit č. 3 – 4, str. 127, pod por. č. 37/1993).

V zmysle § 132 O. s. p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti , preto starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, mohlo by byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. (pre úplnosť treba uviesť, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – pozri § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav . O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce

aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, mali by za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku a nezakladali by prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery , prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale v preskúmvanej veci o taký prípad nešlo.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p. , a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. , ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. a žalovanej priznal náhradu za jeden úkon právnej pomoci (vyjadrenie k dovolaniu zo 4. 1. 2010 – čl. 247) 81, 33 € spolu s režijným paušálom 7, 21 € a 19 % DPH vo výške 105, 36 € (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 3, § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. júla 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnost :

Hrčková Marta